

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 09.10.2002, sp. zn. 3 To 666/2002, ECLI:CZ:KSCB:2002:3.TO.666.2002.1

Číslo: 45/2003

Právní věta:

Úředního záznamu o vysvětlení osob podaného podle § 158 odst. 5 tr. ř. nelze využít v řízení před soudem k postupu podle § 212 odst. 1 tr. ř. a osobě, jež toto vysvětlení podala a je soudem vyslýchána jako svědek, takový záznam předestřít k vysvětlení rozporů mezi vysvětlením a výpovědí.

Je-li přesto svědkovi při jeho výpovědi v hlavním líčení takový úřední záznam předestřen, jde o vadu, která zpravidla způsobí, že tato výpověď je v části, v níž svědek reaguje na předestřené skutečnosti, důkazem neúčinným. Na tom nemění nic ani skutečnost, že byl u vysvětlení přítomen obhájce.

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 09.10.2002

Spisová značka: 3 To 666/2002

Číslo rozhodnutí: 45

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Přípravné řízení

Předpisy: § 158b odst. 5 tr. ř.
§ 212 odst. 1 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Českých Budějovicích k odvolání obžalovaného zrušil rozsudek Okresního soudu ve Strakoniciích ze dne 28. 5. 2002 sp. zn. 3 T 26/2002, uznal obžalovaného vinným trestným činem útoku na veřejného činitele podle § 155 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. b) tr. zák. a uložil mu trest odnětí svobody na 18 měsíců, pro jehož výkon jej zařadil do věznice s ostrahou. Poškozeného M. P. odkázal s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Z o d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem ze dne 28. 5. 2002 sp. zn. 3 T 26/2002 Okresního soudu ve Strakoniciích byl obžalovaný J. T. uznán vinným trestnými činy útoku na veřejného činitele podle § 156 odst. 1 písm. b) tr. zák. a §

155 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. b) tr. zák. Za to byl odsouzen k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody na 20 měsíců, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. zařazen do věznice s ostrahou. Poškozený M. P. byl podle § 229 odst. 1 tr. ř. odkázán se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle skutkových zjištění okresního soudu se obžalovaný uvedených trestných činů dopustil tím, že v přesně nezjištěné době v nočních hodinách dne 17. 1. 2002 až do doby kolem 00.10 hodin dne 18. 1. 2002 ve S., v restauraci N., v prostoru sociálního zařízení - WC, opakovanými údery, a to kopy do oblasti rozkroku a partie pohlavních orgánů, nejprve kolenem a následně pak údery pěstmi do oblasti hlavy a trupu zasahoval npor. M. P., přičemž mu vyhrožoval bitím, vulgárně ho urážel, zdůrazňoval jeho příslušnost k policii, a to z důvodu, že npor. M. P., který se v té době pohyboval v uvedeném restauračním zařízení jako host, s ním v minulosti jednal služebně jako policista a opakovaně proti J. T. i zakročoval, a tímto jednáním způsobil npor. M. P. zhmoždění hlavy, stěny břišní, varlat, podvrtnutí krční páteře s pracovní neschopností v době od 18. 1. 2002 do 8. 2. 2002, celkem 24 dnů s následnou třítydenní rehabilitací.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonné lhůtě odvolání obžalovaný. Prostřednictvím svého obhájce namítl, že poškozeného P. fyzicky nenapadl a nezpůsobil mu zranění uvedené ve výroku rozsudku. Podle jeho názoru nebyl proveden žádný objektivní důkaz, který by jeho vinu jednoznačně prokázal. Je k dispozici pouze výpověď poškozeného stojící proti výpovědi obžalovaného. Je pravdou, že poškozený kritického dne navštívil jako host uvedenou restauraci, kde konzumoval alkoholické nápoje. Při ošetření se odmítl podrobit testu na alkohol. Obžalovaný v této souvislosti v odvolání navrhl výslech svědka K. L. ze S., který v inkriminované době měl společně s poškozeným a svědkem B. v restauraci popíjet a mohl by se vyjádřit k jejich ovlivnění zkonsumovaným alkoholem. Obžalovaný namítl, že zranění mohl poškozenému způsobit kdokoliv, nebo si je mohl způsobit sám například pádem apod. Podle jeho názoru nelze vycházet bez dalšího ze závěru, že když poškozený je policista a obžalovaný je osoba s trestní minulostí, že poškozený je věrohodný a obžalovaný lže. Žádný ze slyšených svědků nepotvrdil, že to byl obžalovaný, kdo poškozeného napadl, a že by tuto skutečnost přímo viděl. Dále obžalovaný v odvolání namítl, že důkazy výslechem svědků B., V., J. i K. byly provedeny soudem v rozporu s trestním řádem. Svědkům byly předestřeny podle § 212 odst. 1, 2 tr. ř. úřední záznamy o podaném vysvětlení pořízené podle § 158 odst. 5 tr. ř. a následně byly ke skutečnostem v nich uvedeným vyslýchány, což je v rozporu s ustanovením § 158 odst. 5, poslední věta, tr. ř. Dále obžalovaný namítl, že nalézací soud při hodnocení jeho osoby ve vztahu k dřívější trestné činnosti zcela opačně hodnotil jeho doznání ve věci Okresního soudu Strakonice vedené pod sp. zn. 3 T 69/97. Ačkoliv on se doznal, okresní soud nyní uzavřel, že se ani k dřívější trestné činnosti nedoznal, aniž by provedl důkaz předchozím trestním spisem. Navrhl, aby i v tomto směru bylo doplněno dokazování. V závěru svého odvolání obžalovaný navrhl, aby krajský soud napadený rozsudek zrušil a zprostil jej obžaloby podle § 226 písm. c) tr. ř.

Podle § 254 odst. 1 tr. ř., nezamítne-li nebo neodmítne-li odvolací soud odvolání podle § 253 tr. ř., přezkoumá zákonnost a odůvodněnost jen těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, odvolací soud přihlíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání. Podle § 254 odst. 2 tr. ř., mají-li však vytýkané vady svůj původ v jiném výroku než v tom, proti němuž bylo podáno odvolání, přezkoumá odvolací soud i správnost takového výroku, na který v odvolání napadený výrok navazuje, jestliže oprávněná osoba proti němu mohla podat odvolání. Podle § 254 odst. 3 tr. ř., jestliže oprávněná osoba podá odvolání proti výroku o vině, přezkoumá odvolací soud v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda bylo i proti těmto výrokům podáno odvolání.

Ve smyslu shora uvedených zákonných ustanovení odvolací soud přezkoumal zákonnost a

odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku a rovněž tak správnost postupu řízení, které tomuto rozsudku předcházelo. Dospěl poté k těmto závěrům:

Okresní soud při objasňování zažalovaného skutku přistoupil v rámci hlavního líčení k provedení veškerých důkazů, které se nabízely již na podkladě výsledků přípravného řízení. Okresní soud při hlavním líčení vyslechl obžalovaného, poškozeného, osobně vyslechl svědky J. P., M. J., Bc. K. K., V. K., M. H., M. B., F. H. a J. V. K návrhu obhajoby vyslechl rovněž matku obžalovaného V. T. a s ohledem na námítky obžalovaného vztahující se k okolnostem zahájení trestního stíhání rovněž policejního radu npor. Mgr. M. B. Při hlavním líčení okresní soud provedl důkaz i všemi opatřenými listinami, zejména protokolem o ohledání místa činu s pořízenou fotodokumentací, náčrtem místa činu, lékařskými zprávami, které se vztahovaly ke zdravotnímu stavu poškozeného P., přičemž tyto lékařské zprávy okresní soud ještě nad rámec výsledků přípravného řízení doplňoval dalšími vyjádřeními ošetřujících lékařů.

Podanému odvolání je třeba přisvědčit v tom, že okresní soud při provádění výslechů předvolaných svědků nerespektoval ustanovení § 158 odst. 5, poslední věta, tr. ř. Podle tohoto ustanovení, které upravuje postup před zahájením trestního stíhání, se o obsahu vysvětlení, která nemají povahu neodkladného nebo neopakovatelného úkonu, sepíše úřední záznam. Úřední záznam slouží státnímu zástupci a obviněnému ke zvážení návrhu, aby osoba, která takové vysvětlení podala, byla vyslechnuta jako svědek, a soudu k úvaze, zda takový důkaz provede. Nestanoví-li tento zákon jinak, úřední záznam nelze v řízení před soudem použít jako důkaz. Je-li ten, kdo podal vysvětlení, později vyslýchán jako svědek nebo jako obviněný, nemůže být záznam přečten nebo jinak konstatován jeho obsah.

Okresní soud však v souladu s tímto zákonným ustanovením nepostupoval. Je zřejmé, že přípravné řízení v této trestní věci proběhlo tak, že žádný z vyslýchaných svědků nebyl vyslýchán při dodržení všech zákonných ustanovení, která se vztahují právě na výslech svědka. Převážná část svědků byla v nočních hodinách dne 18. 1. 2002, tedy bezprostředně po spáchání objasňovaného skutku, vytěžena ve smyslu § 158 odst. 3 tr. ř. příslušným policejním orgánem. Policejní orgán poté sepsal o podaných vysvětleních úřední záznamy, které rozhodně nelze považovat za protokoly o výpovědích svědků. Okresní soud nemohl čerpat z takovýchto úředních záznamů skutečnosti pro podklad svého rozhodnutí. Při dokazování prováděném v rámci hlavního líčení ani nemohl s těmito úředními záznamy nakládat ve smyslu ustanovení § 211 odst. 1, 2 tr. ř.

Podle § 212 odst. 1 tr. ř., odchyluje-li se svědek nebo spoluobviněný v podstatných bodech od své dřívější výpovědi a nejde o případy uvedené v § 211 odst. 3 tr. ř. nebo o výpověď provedenou jako neodkladný nebo neopakovatelný úkon podle § 158a tr. ř., může mu být protokol o jeho výslechu z přípravného řízení, u něž nebyla obhájci poskytnuta možnost, aby mu byl přítomen, anebo jeho příslušné části některou ze stran nebo předsedou senátu pouze předestřeny k vysvětlení rozporů v jejich výpovědích, aby soud mohl v rámci volného hodnocení důkazů posoudit věrohodnost a pravdivost jeho výpovědi učiněné v hlavním líčení. Postup podle citovaného zákonného ustanovení prakticky dopadá na výpovědi svědka nebo spoluobviněného, které byly v přípravném řízení opatřeny za dodržení všech zákonných ustanovení týkajících se výslechu svědka nebo obviněného, avšak tyto výslechy nebyly provedeny kontradiktorním způsobem, neboť obhájce obviněného nebo obviněný sám neměl možnost být přítomen při výslechu svědka nebo spoluobviněného v přípravném řízení. V projednávaném případě však úřední záznamy o podaném vysvětlení rozhodně nebyly opatřeny jako svědecké výpovědi za dodržení všech zákonných ustanovení, konkrétně § 97 až § 103 tr. ř.

Z protokolu o hlavním líčení je však zřejmé, že okresní soud vyslýchaným osobám i obsah takovýchto úředních záznamů podle § 212 odst. 1, 2 tr. ř. ve snaze odstranit určité rozpory či doplnit výslech svědka o okolnosti, o kterých při hlavním líčení nevypovídá, ačkoli úřední záznam popis takovýchto dalších okolností signalizoval, předestíral. Jde tedy o porušení zákona, příslušných procesních

předpisů, jehož význam pro rozhodnutí v této trestní věci bude ještě dále rozveden. Nutno dodat, že takovýmto pochybením je zatížen zejména výslech svědka M. J. a J. V. I v rámci výslechu dalších osob se okresní soud dopustil obdobného pochybení. Toto pochybení navázalo na do určité míry poměrně nelogický postup policejní rady, který se zabýval realizací přípravného řízení. Obžalovanému J. T. bylo doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání dne 20. 1. 2002. Již po takovémto zahájení trestního stíhání policejní rada přistoupil k výslechům celkem čtyř svědků. V té době již bylo rozhodnuto o vzetí obžalovaného do vazby, takže nastaly důvody nutné obhajoby a obžalovanému byl dne 29. 1. 2002 Okresním soudem ve Strakonících ustanoven obhájce. Policejní rada dne 8. 2. 2002 vyslýchal poškozeného M. P., dne 10. 2. 2002 svědkyni Bc. K. K. a dne 13. 2. 2002 svědky M. B. a J. P. Je zřejmé, že o těchto úkonech byl policejním radou informován ustanovený obhájce, jenž byl rovněž těmto úkonům přítomen a bylo mu umožněno klást slyšeným osobám otázky. Je zřejmé, že v takovémto případě by byl splněn požadavek kontradiktornosti, neboť obhájce tehdy obviněného měl možnost být přítomen výslechům.

Situace je však komplikována v tom směru, že policejní rada jmenované osoby nevyslýchal jako svědky, nýbrž ve všech čtyřech případech sepsal o těchto úkonech toliko úřední záznamy o podaném vysvětlení podle § 158 odst. 5 tr. ř.

Přestože vůbec není zřejmé, proč policejní rada jmenované osoby nevyslýchal přímo jako svědky, tedy při dodržení všech podmínek vyplývajících z ustanovení § 97 až § 103 tr. ř., když byl navíc vyrozuměn i obhájce a ten byl i přítomen, což je navíc v rozporu i s ustanovením § 165 odst. 2 tr. ř., podle kterého je obhájce oprávněn být přítomen od zahájení trestního stíhání při těch vyšetřovacích úkonech, jejichž výsledek může být použit jako důkaz v řízení před soudem, nebylo možno dle názoru odvolacího soudu ani s těmito listinami nakládat jako s plnohodnotnými svědeckými výpověďmi, nebylo možno jejich obsah ani předestírat podle § 212 tr. ř.

Na první pohled by se závěr o nepoužitelnosti těchto listin před soudem mohl v těchto případech jevit jako formální, neboť vytěžovaným osobám bylo dáno určité poučení a byl rovněž přítomen obhájce obviněného, sdělení těchto osob byla v záznamech zachycena způsobem odpovídajícím protokolu o výslechu svědka, tedy jako souvislé zachycení sdělení svědka o tom, co o objasňované události ví a odkud zvěděl okolnosti jím uváděné. Nelze však dospět k závěru, že by šlo o protokoly opatřené za dodržení všech zákonných ustanovení, která se vztahují k výslechu svědka.

Jmenované osoby totiž byly tehdy poučeny toliko způsobem odpovídajícím ustanovením § 158 odst. 7 tr. ř. Podle tohoto ustanovení vysvětlení podle § 158 odst. 3 tr. ř. nesmí být požadováno od toho, kdo by jím porušil státem výslovně uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byl této povinnosti zproštěn příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má. Osoba podávající vysvětlení, s výjimkou podezřelého, je povinna vypovídat pravdu a nic nezamlčet; vysvětlení může odepřít, pokud by jím způsobila nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám uvedeným v § 100 odst. 2 tr. ř.; o tom je třeba osobu, od níž je požadováno vysvětlení, předem poučit. Nasvědčují-li zjištěné okolnosti tomu, že osobě podávající vysvětlení bude třeba jako svědkovi poskytnout ochranu, je třeba při sepisování úředního záznamu postupovat podle § 55 odst. 2 tr. ř.

V projednávaném případě tehdejší výslechy shora jmenovaných osob byly provázeny zejména nedostatečným poučením, které neodpovídá ustanovení § 97 a násl. tr. ř., zejména nebylo respektováno ustanovení § 101 odst. 1, věta druhá, tr. ř. Podle posledně citovaného zákonného ustanovení musí být svědek poučen o významu svědecké výpovědi z hlediska obecného zájmu a o trestních následcích křivé výpovědi. Takového zákonného poučení se vyslychaným osobám nedostalo. Tento nedostatek však je třeba považovat za podstatnou vadu, pro kterou nelze protokoly o výsleších těchto osob považovat za plnohodnotné svědecké výpovědi. Svědecká výpověď je velmi významným důkazem a její pravdivost je zajišťována hrozbou trestní odpovědnosti za trestný čin křivé svědecké výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 175 tr. zák., pokud svědek úmyslně uvede

nepravdu o okolnosti, která má význam pro rozhodnutí, nebo takovou okolnost zamlčí. Upozornění na možné následky křivé svědecké výpovědi v rámci poučení před výslechem je jedním z prostředků k zajištění pravdivosti a úplnosti této svědecké výpovědi. Při nedostatku takového upozornění skutečně nelze považovat výpověď za důkaz provedený v souladu se všemi zákonnými ustanoveními.

Samotné podání vysvětlení podle § 158 odst. 5 tr. ř. ze strany osoby, která svědčí o určitých skutečnostech při poučení podle § 158 odst. 7 tr. ř., tedy poučení o povinnosti vypovídat pravdu a nic nezamlčet, může být vynucováno a sankcionováno toliko odpovědností za přešůpek křivého vysvětlení podle § 47a zákona č. 200/1990 Sb., o přešůpcích, ve znění pozdějších přešůpisů. O takovéto možné sankci za porušení povinnosti vypovídat pravdu a nic nezamlčet by měla také být osoba, od které je vysvětlení požadováno, poučena. Takovéto poučení však nemůže nahradit poučení o následcích křivé svědecké výpovědi ve smyslu § 175 tr. zák. S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy nemohl okresní soud ani z těchto záznamů sepsaných s poškozovým P. a svědky B., K. a P. při hlavním líčení čerpat, nemohl ani obsah těchto záznamů přešůstírat svědkům podle § 212 tr. ř.

Shora popisované pochybení na straně okresního soudu samozřejmě nelze přešůhlížet. Přesto však má odvolací soud za to, že při odhlédnutí od tohoto pochybení lze jinak skutková zjištění okresního soudu, která učinil na podkladě provedených důkazů, považovat za odpovídající ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř., tedy za skutková zjištění, o kterých nevznikají důvodné pochybnosti. Odvolací soud se podrobně v rámci přešůzkoumání postupu okresního soudu při provádění provedených důkazů a jejich hodnocení zabýval tím, nakolik vadný postup okresního soudu (přešůstírání obsahu záznamů sepsaných podle § 158 odst. 5 tr. ř. postupem podle § 212 tr. ř.) mohl ovlivnit správnost rozhodnutí okresního soudu, správnost a úplnost jím učiněných skutkových zjištění. Dospěl k závěru, že od popsáného pochybení na straně nalézacího soudu lze v této trestní věci odhlížet, aniž by snad bylo potřeba napadený rozsudek k podanému odvolání zrušit a pro popsanou procesní vadu věc vrátit soudu prvního stupně k opakování výslechnů zatížených zmíněnou vadou, případně aby tyto výslechny byly opakovány přešů odvolacím soudem.

K vysvětlení takového obecného závěru odvolacího soudu je třeba uvést, že výslechny, které byly zatíženy zmíněnou vadou, nelze považovat za vadné jako celek. Okresní soud totiž nebyl v situaci, kdy snad přešůvolaní svědci vůbec nevypovídali a musel by je i přešůstíráním dříve uvedených skutečností nutit k výpovědi. Z protokolu o hlavním líčení je totiž zřejmé, že všichni svědci, o jejichž výpovědi okresní soud opřel své rozhodnutí o vině obžalovaného, po zákonném poučení při hlavním líčení celkem plynule vypovídali. Až poté, kdy okresní soud zjistil, že v rámci popisu tehdy jimi pozorovaného skutkového děje neuvedli při hlavním líčení určité skutečnosti, které byly zřejmé ze záznamů sepsaných podle § 158 odst. 5 tr. ř., přešůstoupil k přešůstření těchto skutečností podle § 212 tr. ř. Je třeba zdůraznit, že zmíněným pochybením vůbec není provázen výslechn korunního svědka v této trestní věci, tedy samotného poškozovaného M. P. Tomuto svědkovi vůbec nebyl přešůchozí záznam přešůstřen, neboť okresní soud, jak také nadbytečně konstatoval v odůvodnění napadeného rozsudku, neshledal žádné rozpory mezi původním záznamem a výpovědi svědka při hlavním líčení.

Nesprávně takto okresní soud podle § 212 tr. ř. přešůstřel M. B. tu část původního záznamu, kde vypověděl o tom, že obžalovaný ještě přešů napadením poškozovaného v restauraci uvedl, že jako host v restauraci je přítomný poškozovaný P., který se podílel na jeho dřívějším uvěznění, a že on sám nemá rád policisty. Okresnímu soudu nic nebránilo, aby i okolnosti takovéhoto případného výroku obžalovaného objasňoval dotazem na svědka, mohl se jej obecně zešůtat na to, zda obžalovaný přešů napadením poškozovaného určitým výrokem nesignalizoval, že si je vědom přítomnosti osoby, která v postavení policisty v dřívějši době proti němu činila nějaké úkony, či zda se nevyjadřoval již tehdy určitým způsobem na adresu policistů. Okresní soud však nemohl přešůstírat část původního záznamu, neboť v tom mu bránilo ustanovení § 158 odst. 5, věta poslední, tr. ř. Je však třeba uvést, že okresní soud takovýto výrok obžalovaného, který měl být učiněn ještě přešů napadením

poškozeného a který byl prokazován toliko výpovědí M. B., nevzal za prokázaný a nehodnotil jej při rozhodování o vině obžalovaného.

Pokud okresní soud takto předestíral části úředních záznamů i dalším svědkům postupem podle § 212 tr. ř., stalo se tak ohledně okolností méně významnějších a zejména takovýto postup okresního soudu následoval až poté, co svědci poměrně podrobně protokolárně při hlavním líčení vypovídali, aniž by tato předchozí část jejich výpovědi byla ovlivňována postupem podle § 212 tr. ř. Okresní soud posléze také hodnotil provedené důkazy a i když poukazoval rovněž na určité rozpory mezi obsahem původních úředních záznamů a výpověďmi svědků při hlavním líčení, je zřejmé, že své závěry o vině obžalovaného opřel zejména o výpověď samotného poškozeného P., která nebyla zatížena vadným postupem. V tomto směru je třeba s úvahami okresního soudu zcela souhlasit. Je naprosto nepochybné, že kritického dne se v předmětné restauraci nacházel poškozený, a to nikoliv z titulu svého služebního postavení, ale pouze jako host. Je nesporné i to, že předmětnou restauraci v kritické době navštívil i obžalovaný. Kolem půlnoci ze 17. na 18. 1. 2002 poškozený odešel na WC a není pochyb o tom, že zde utrpěl poranění, které je popsáno ve výroku napadeného rozsudku. Byl poraněn nejen v obličeji, ale i na dalších částech těla. O tom, že zranění poškozeného je následkem jeho fyzického napadení ze strany jiné osoby, svědčí charakter a lokalizace jednotlivých zranění i další okolnosti případu, jako jsou výpovědi osob, které s poškozeným přišly bezprostředně poté, co se navrátil z WC, do styku, jakož i protokol o ohledání místa činu, zajištění krevních stop na WC. Je prakticky vyloučeno, aby si poškozený zjištěné zranění snad způsobil sám pouhým pádem a podobně. O tom nevznikají naprosto žádné pochybnosti. Nevznikají však ani žádné pochybnosti o tom, že poškozený byl napaden právě obžalovaným. V tomto směru je třeba obhajobu obžalovaného považovat za účelovou. Není logické, že by poškozený při variantě napadení jinou osobou označoval bezprostředně poté právě obžalovaného za pachatele útoku. Nic nenasvědčuje tomu, že by poškozený v kritické době byl v takovém stavu, že by snad vyvolával konflikt v restauraci i s jinými osobami, které by měly důvod jej napadnout. Z výpovědí slyšených osob nevyplývá ani to, že by snad poškozený byl v důsledku požívání alkoholu v takovém stavu, že by nebyl schopen řádně okolo sebe vnímat průběh událostí. Odvolací soud v této souvislosti musí konstatovat, že nevyhověl návrhu obhajoby na doplnění dokazování, jak byl obsažen v podaném odvolání. Šlo o návrh, aby ve věci byl vyslechnut v postavení svědka K. L. Nutno uvést, že jméno této osoby z dosud provedeného dokazování vůbec nevyplývalo, žádná ze slyšených či vytěžovaných osob se o takto označené osobě nezmínila. Obžalovaný sám k tomu na dotaz odvolacího soudu uvedl, že se dozvěděl, že K. L. měl být v předmětné restauraci kritického dne ještě v době, než on sám tuto restauraci navštívil, a to i ve společnosti poškozeného, a mohl by se tak vyjádřit ke stavu poškozeného, k jeho ovlivnění alkoholem. Odvolací soud pokládá takovéto doplnění dokazování s ohledem na charakter celkového důkazního materiálu opatřeného v této trestní věci za nadbytečné. Navrhovaný svědek neměl být již v době činu v restauraci přítomen a jak bylo již shora konstatováno, nic nesvědčí pro závěr, že poškozený by byl ve stavu, jenž by mu zabraňoval řádně ovládat své jednání a zejména vnímat události a následně o nich hodnověrným způsobem vypovídat.

Výpověď poškozeného navíc nezůstává osamocenou. Přesto, že u samotného napadení nebyla přítomna žádná další třetí osoba, je prokazováno výpověďmi slyšených svědků při hlavním líčení, že poškozený po svém návratu z WC vykazoval známky napadení, krvácel v oblasti obličeje a je zřejmé, že bezprostředně poté se právě obžalovaný snažil urychleně opustit restauraci, v čemž se mu snažili někteří přítomní zabránit. Tyto skutečnosti dostatečně vyplývají z výpovědí svědků B., H., J., V. Byť mezi těmito výpověďmi jsou určité drobné rozpory, tak v podstatných rysech se s výpovědí poškozeného shodují. Je třeba uvést, že takto svědci vypověděli při hlavním líčení, aniž by jejich výpověď byla zatížena shora popsáním postupem soudu podle § 212 tr. ř.

Odvolací soud má s ohledem na shora uvedené za to, že výpověď poškozeného doplňovaná výpověďmi jmenovaných svědků při odhlédnutí od těch částí, které jsou zatíženy popsáním

procesním pochybením, společně s důkazy listinnými, vytváří dostatečný ucelený řetězec důkazů, které vzájemně korespondují, vyvracejí obhajobu obžalovaného. Na základě těchto důkazů je prokazováno, že obžalovaný skutečně poškozeného kritické noci napadl způsobem popsáním ve výroku napadeného rozsudku.

Přestože odvolací soud shledal skutková zjištění okresního soudu správnými, zrušil na podkladě podaného odvolání napadený rozsudek ve výroku o vině a v důsledku toho i v navazujícím výroku o trestu a náhradě škody. Důvodem pro tento postup bylo nesprávné právní posouzení. Není pochyb o tom, že obžalovaný J. T. kritického dne užil fyzického násilí proti osobě M. P., přičemž tohoto násilí užil z toho důvodu, že poškozený P. je policistou a z titulu tohoto svého služebního zařazení proti obžalovanému v minulosti vykonával určité úkony. O tom svědčí celkem jednoznačně verbální projevy obžalovaného, kterými provázel fyzické napadení poškozeného. Není pochyb ani o tom, že v důsledku poměrně brutálního fyzického napadení poškozeného způsobil obžalovaný poškozenému zranění, které s ohledem na svůj charakter a následnou dobu léčení je třeba již pokládat za tzv. prostou újmu na zdraví, za ublížení na zdraví. Jednání obžalovaného tak po všech stránkách vykazovalo zákonné znaky trestného činu útoku na veřejného činitele podle § 155 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. b) tr. zák. Odvolací soud se však neztotožnil s tím, že by bylo na místě zjištěný skutek kvalifikovat i jako trestný čin útoku na veřejného činitele podle § 156 odst. 1 písm. b) tr. zák. Posledně citovaného trestného činu se dopustí ten, kdo jinému vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu pro výkon pravomoci veřejného činitele.

Z popisu celé události, jež byl podán poškozeným P., vyplývá, že verbální útoky v podobě vulgárních výroků na jeho adresu, vyhrůžek, byly pronášeny prakticky současně s vedeným fyzickým útokem. Poškozený konkrétně uvedl: „Za mnou se ozvalo – ty zkurvenej policajte, ty hajzle policajtskej, tys mě dostal do vězení! – tehdy jsem se otočil a zjistil, že po mém levém boku je obžalovaný, teď zazněla od něj slova, že mne zbije nebo zabije, ale zbije padlo určitě, a hned mne nakopl do rozkroku, potom už mne začal tlouct pěstmi od hlavy až po celém těle, protože pak jsem měl od toho modřiny od hlavy až po lýtka. Už po tom prvním kopnutí do rozkroku jsem se kvůli bolesti nezmohl na žádnou reakci ani obranu, snažil jsem se krýt si hlavu a dále jsem nebyl schopen na útok reagovat. Já dnes nejsem schopen odhadnout délku toho útoku, s ohledem na tu snůšku útoků to odhaduji na dvě až tři minuty.“

Shora uvedená doslovná citace výpovědi poškozeného z hlavního líčení svědčí o tom, že obžalovanému v kritické době šlo o to, aby poškozeného pro výkon jeho pravomoci v minulosti fyzicky napadl. Přinejmenším v eventuálním úmyslu byl obžalovaný s ohledem na charakter útoku, jeho mechanismus a intenzitu srozuměn s následkem v podobě ublížení na zdraví.

Odvolací soud je toho názoru, že vyhrůžka následkem předpokládaným ustanovením § 156 odst. 1 tr. zák. (usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu), která je pachatelem pronesena vůči jinému v úmyslu působit na výkon pravomoci veřejného činitele nebo pro výkon pravomoci veřejného činitele v době, kdy adresát této vyhrůžky je fyzicky napadán se stejným motivem na straně pachatele, jež tímto svým fyzickým jednáním naplňuje znaky trestného činu útoku na veřejného činitele podle § 155 tr. zák., je z hlediska trestní odpovědnosti pachatele dostatečně postižena právní kvalifikací podle § 155 tr. zák. V takovémto případě má vyhrožování pouze určitý doprovodný charakter k současně užívanému násilí a lze v těchto případech dospět k závěru o tzv. faktické konzumpci trestného činu podle § 156 tr. zák. trestným činem podle § 155 tr. zák. Odlišná by byla situace, pokud by pachatel v rámci vykonávaného násilí postihovaného podle § 155 tr. zák. vyhrožoval napadenému zejména těžšími či odlišnými následky, než k nimž směřuje již vedený fyzický útok, např. poškozením majetku, násilím vůči osobám blízkým napadenému veřejnému činiteli apod., které by bylo možno jednoznačně odlišit od již vedeného útoku a bylo by možno dovozovat, že pachatel hodlá na výkon pravomoci veřejného činitele působit nejenom fyzicky, ale i psychicky takto pronášenými vyhrůžkami. V takovém případě by samozřejmě nemusel být

vyločen jednočinný souběh obou citovaných trestných činů. Obdobně by zřejmě bylo možno kvalifikovat i jednání pachatele, jenž v rámci napadání či ukončování fyzického útoku pronáší vyhrůžky způsobením zákonem přepokládaných následků do budoucna. O takové případy však v projednávané trestní věci nejde.

Vzhledem ke shora uvedenému odvolací soud k odvolání obžalovaného napadený rozsudek zrušil a při nezměněných skutkových zjištěních uznal obžalovaného vinným toliko trestným činem podle § 155 odst. 1 písm. b), odst. 2 písm. b) tr. zák.